

УДК 364-78:351.77+316.42(477)

DOI <https://doi.org/10.32782/apfs.v057.2025.20>**О. В. Мальцева**ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1497-4098>

доктор філософських наук, доцент,

доцент кафедри соціології та соціальної роботи

Державного вищого навчального закладу

«Приазовський державний технічний університет»

В. О. Матюк

здобувач вищої освіти кафедри соціології та соціальної роботи

Державного вищого навчального закладу

«Приазовський державний технічний університет»

МІЖСЕКТОРАЛЬНА ВЗАЄМОДІЯ У НАДАННІ СОЦІАЛЬНОЇ ДОПОМОГИ ПОСТРАЖДАЛИМ В УМОВАХ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ І ПРИРОДНИХ КАТАСТРОФ: АКТУАЛЬНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ДОСВІД

Постановка проблеми. Надання соціальної допомоги постраждалим в умовах надзвичайних ситуацій і природних катастроф є одним із найскладніших викликів для системи соціального захисту населення. В Україні, особливо після початку повномасштабної війни у 2022 році, масштаби гуманітарної кризи набули безпрецедентного характеру. Мільйони осіб стали внутрішньо переміщеними, втратили житло, доступ до медичних і соціальних послуг, опинилися в умовах соціальної ізоляції та психологічного стресу. У таких обставинах ефективність реагування залежить не лише від ресурсів окремих інституцій, але й від здатності до міжсекторальної взаємодії – координації між державними органами, органами місцевого самоврядування, закладами охорони здоров'я, освіти, соціального захисту, а також науковими установами.

Закон України «Про соціальні послуги» № 2671-VIII визначає міжвідомчу координацію як одну з ключових умов надання якісної соціальної допомоги, особливо в умовах надзвичайних ситуацій. Згідно зі статтею 6 цього закону, органи виконавчої влади та місцевого самоврядування зобов'язані забезпечити узгодженість дій між суб'єктами, що надають соціальні послуги, з метою оперативного реагування на потреби населення [1, с. 4–5]. У Національній стратегії реформування системи інституційного догляду та виховання дітей на 2017–2026 роки наголошується на необхідності міжсекторального підходу до надання допомоги дітям, які постраждали внаслідок надзвичайних ситуацій. Зокрема, стратегія передбачає створення мультидисциплінарних команд, що включають представників соціальних служб, медичних установ, освітніх закладів та правоохоронних органів [2, с. 6–7]. Такий підхід має бути поширений і на інші кате-

горії постраждалих — внутрішньо переміщених осіб, осіб з інвалідністю, людей похилого віку, сім'ї з дітьми, які втратили житло або джерела існування.

Однак на практиці реалізація міжсекторальної взаємодії стикається з низкою системних проблем. Як зазначено у звіті Національної соціальної сервісної служби України, у багатьох регіонах відсутні чіткі алгоритми координації між секторами, що призводить до дублювання функцій, неефективного використання ресурсів та затримок у наданні допомоги [3, с. 12–14]. Крім того, існує значна нерівність у доступі до соціальних послуг між громадами, що мають різний рівень адміністративної спроможності.

Постанова Кабінету Міністрів України № 110 від 24.02.2023 «Про затвердження Порядку надання соціальних послуг в умовах воєнного стану» передбачає спрощені механізми реагування, зокрема можливість надання послуг без укладання договорів, за спрощеною процедурою. Проте документ не містить чітких положень щодо міжсекторальної координації, що ускладнює реалізацію комплексного підходу до допомоги постраждалим [4, с. 2–3].

У науковій літературі також наголошується на необхідності системного підходу до міжсекторальної взаємодії. У дослідженні Т. Спіріної та К. Лунь підкреслюється, що інтеграція соціальних послуг в Україні можлива лише за умови міждисциплінарної координації, яка передбачає спільне планування, обмін інформацією та узгодження дій між секторами. Авторки зазначають, що в умовах військової агресії та соціально-економічної нестабільності міжвідомча взаємодія набуває критичного значення для забезпечення доступу до допомоги найбільш вразливим категоріям населення [5, с. 215–218].

Таким чином, проблема полягає не лише в обсязі потреб постраждалого населення, але й у *недостатній інституціоналізації міжсекторальної взаємодії* як ключового механізму соціального реагування та надання соціальної допомоги. Відсутність чітких протоколів, нормативної підтримки та професійної підготовки кадрів ускладнює координацію дій між секторами, що призводить до втрати часу, ресурсів і, в окремих випадках, до погіршення стану постраждалих.

Актуальність дослідження зумовлена необхідністю системного осмислення українського досвіду міжсекторальної взаємодії в умовах багатовимірної кризи, а також розробки науково обґрунтованих рекомендацій щодо його вдосконалення в контексті надання соціальної допомоги постраждалим.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема міжсекторальної взаємодії у сфері надання соціальної допомоги постраждалим в умовах надзвичайних ситуацій і природних катастроф в Україні містить різні аспекти. Її дослідження охоплює управлінсько-організаційні моделі, економічні та політичні чинники, соціальну політику, нормативне забезпечення, а також безпековий контекст. Наукові джерела демонструють фрагментарність опрацювання цієї теми: окремі аспекти вивчені глибоко, проте системна модель міжсекторальної взаємодії в кризових умовах ще не сформована.

Управлінсько-організаційний аспект міжсекторальної взаємодії розкрито у праці Т. Гречко, С. Лісовського, С. Романюка, Л. Руденка, де публічне управління розглядається як інструмент забезпечення сталого розвитку через інтеграцію зусиль держави, бізнесу та громадянського суспільства [6]. Л. Мельник аналізує взаємодію держави з інститутами громадянського суспільства, підкреслюючи важливість стратегічного планування та інституційної довіри [7]. К. Мануїлова, Н. Піроженко, І. Чістякова досліджують європейські стратегії міжсекторної взаємодії, зокрема через проектний підхід, який дозволяє адаптувати управлінські моделі до локального контексту [8]. О. Червак-Смерічко проводить контент-аналіз стратегій розвитку територіальних громад, демонструючи, що «міжсекторне партнерство є не декларативним, а практичним механізмом реалізації соціальних програм» [9].

Економічний вимір міжсекторальної взаємодії представлений у статті Р. Дмитренка, який розглядає державно-приватне партнерство як інструмент реалізації державної політики, що може бути адаптований до сфери соціальних послуг, особливо в умовах обмежених бюджетних ресурсів [10]. Політичний контекст аналізує О. Назарчук, який наголошує на ролі політичних

еліт у стабілізації міжсекторальної взаємодії, а також на необхідності політичної волі для впровадження інтегрованих моделей реагування [11]. Н. Сидоренко розглядає громадський контроль у сфері публічної служби як інструмент підвищення прозорості та підзвітності в умовах реформування [12].

Соціальна політика та соціальна безпека в умовах надзвичайних ситуацій розкриваються у монографії О. Новікової, О. Сидорчука, О. Панькової, де підкреслюється важливість міжвідомчої координації в умовах політичної нестабільності та воєнного стану [13]. Закон України «Про соціальні послуги» (2019) [1] та його редакція щодо надзвичайного стану (2022) [14] створюють нормативне підґрунтя для надання соціальної допомоги в кризових умовах. Державний стандарт соціальної послуги кризового втручання (2016) [15], керівництво Міжвідомчого постійного комітету (2017) [16], посібник ВООЗ (2016) [17] пропонують міжнародні стандарти реагування, які можуть бути адаптовані в українському контексті. Н. Гусак та інш. (2017) акцентують на важливості психосоціальної підтримки, резилієнс-підходу та мультидисциплінарних команд [18]. Зв'язок між соціальним захистом і соціальною допомогою в умовах надзвичайних ситуацій розкрито у працях О. Кадикала, О. Сташук, С. Герголи [19], К. Комар-Стаховської [20], які аналізують механізми соціального захисту населення в умовах війни, наголошуючи на необхідності інтеграції допомоги з системами безпеки. В. Головка [21] та Т. Грень [22] підкреслюють, що соціальна політика в умовах надзвичайного стану має бути адаптивною, з урахуванням локальних ризиків і ресурсів.

Наявні джерела дозволяють окреслити ключові підходи до міжсекторальної взаємодії у сфері надання соціальної допомоги постраждалим в умовах надзвичайних ситуацій і природних катастроф. Узагальнення цих підходів створює підґрунтя для формування типології моделей взаємодії, оцінки інституційної спроможності громад та розробки науково обґрунтованих рекомендацій щодо нормативного, управлінського та ресурсного забезпечення координації дій різних секторів у сфері соціального реагування.

Саме ці положення становлять основу подальшого теоретичного обґрунтування сутності, структурних компонентів та умов ефективної міжсекторальної взаємодії, спрямованої на забезпечення безперервної, скоординованої та адресної соціальної допомоги постраждалим у кризових ситуаціях. Це дозволяє перейти від фрагментарних ініціатив до інституціоналізованої моделі взаємодії в межах державної соціальної політики України.

Метою даного дослідження є теоретичне обґрунтування сутності, структурних компонентів та умов ефективної міжсекторальної взаємодії у сфері надання соціальної допомоги постраждалим в умовах надзвичайних ситуацій і природних катастроф в Україні, а також окреслення напрямів її інституціоналізації в межах державної соціальної політики. Відповідно до поставленої мети, у дослідженні вирішено такі **завдання**: здійснено концептуальний аналіз поняття «міжсекторальна взаємодія» у контексті соціального захисту та допомоги в умовах надзвичайних ситуацій; визначено нормативно-правові засади міжсекторальної координації в Україні та виявлено їхні прогалини; узагальнено наукові підходи до інтеграції соціальних послуг у кризових умовах; виявлено структурні компоненти ефективної міжсекторальної взаємодії (суб'єкти, механізми, ресурси, інформаційні платформи); окреслено бар'єри та обмеження, що перешкоджають координації між секторами; узагальнено зарубіжний досвід та сформульовано теоретичні засади інституціоналізації міжсекторальної взаємодії у сфері соціального реагування та надання соціальної допомоги постраждалим в умовах надзвичайних станів та природних катастроф.

Методи дослідження. Методологічна основа дослідження визначається його теоретичним характером і спрямованістю на концептуальний аналіз міжсекторальної взаємодії у сфері соціального захисту. У роботі застосовано комплекс загальнонаукових методів, зокрема: *метод аналізу та синтезу; порівняльно-правовий метод; контент-аналіз; системний підхід; структурно-функціональний метод*. Методологія дослідження не передбачає емпіричної перевірки гіпотез, натомість спрямована на теоретичне узагальнення, критичний аналіз і формулювання концептуальних засад інституціоналізації міжсекторальної взаємодії в умовах надзвичайних ситуацій.

Виклад основного матеріалу дослідження. У сучасному науковому та прикладному дискурсі поняття «міжсекторальна взаємодія» розглядається як форма координації між державними, громадськими, приватними та міжнародними структурами, спрямована на забезпечення комплексного реагування на соціальні виклики. У сфері соціального захисту, особливо в умовах надзвичайних ситуацій, така взаємодія є критично важливою для забезпечення адресної, своєчасної та ефективної допомоги постраждалим.

У статті Т. Спіріної та К. Лунь (2021) міжсекторальна взаємодія розглядається як міждисциплінарна модель, що передбачає спільне планування, обмін інформацією та узгодження

дій між медичними, освітніми та соціальними службами. Авторки підкреслюють, що така модель дозволяє уникнути дублювання функцій, зменшити навантаження на окремі служби та забезпечити цілісність соціальної допомоги [5]. О. Лебединська, О. Іванісов та В. Лугова (2025) розвивають цю ідею, акцентуючи на тому, що міжсекторальна взаємодія – це не лише координація, але й *інституційне партнерство*, що передбачає спільне управління ресурсами, створення єдиної інформаційної бази, розробку локальних протоколів реагування. Автори зазначають, що ефективна взаємодія можлива лише за умов наявності нормативного забезпечення, кадрової спроможності громад і політичної волі до децентралізації соціальних послуг [23].

Ці наукові підходи знаходять підтвердження в аналітичних звітах міжнародних організацій. Так, у звіті UNICEF (2022) наголошується, що мультидисциплінарні команди, які включають соціальних працівників, психологів, медиків та освітян, є ключовим інструментом реагування на потреби населення в умовах кризи та подальшого надання соціальної допомоги. У звіті наведено приклади реалізації таких моделей у громадах Донецької, Чернівецької та Херсонської областей, а також вказано на бар'єри – кадрову нестачу, слабку цифрову інфраструктуру, відсутність нормативної підтримки [24]. Національна соціальна сервісна служба України у звіті за 2023 рік зазначає, що лише 38% громад мають затверджені алгоритми міжвідомчої взаємодії, тоді як 62% діють на основі ситуативних рішень. Це свідчить про фрагментарність реалізації міжсекторальної логіки на практиці [3].

Таким чином, міжсекторальна взаємодія в умовах надзвичайних ситуацій – це складна, багаторівнева система, яка поєднує науково обґрунтовані підходи до інтеграції послуг із практичними механізмами реагування. Її ефективність залежить від нормативного середовища, інституційної спроможності громад, наявності підготовлених кадрів і підтримки з боку держави та міжнародних партнерів.

Нормативне регулювання міжвідомчої взаємодії у сфері соціального захисту та надання соціальної допомоги в умовах надзвичайних ситуацій в Україні формувалося поступово, фрагментарно, без єдиної концептуальної рамки. Відсутність системного підходу до регламентації міжсекторальної координації призвела до того, що навіть у кризових умовах (збройний конфлікт, внутрішнє переміщення, техногенні та природні катастрофи) взаємодія між суб'єктами соціального захисту залишається ситуативною, неструктурованою та залежною від локальної ініціативи.

Ключовим нормативним актом, що визначає загальні принципи надання соціальних послуг, є Закон України «Про соціальні послуги» № 2671-VIII (2019). У статті 6 цього закону передбачено, що суб'єкти мають забезпечувати узгодженість дій, але відсутні положення щодо механізмів міжвідомчої координації в умовах надзвичайних ситуацій. Закон не містить процедурних норм щодо створення кризових штабів, мультидисциплінарних команд, обміну інформацією між секторами чи спільного планування реагування [1]. Постанова Кабінету Міністрів України № 110 від 24.02.2023, яка регламентує надання соціальних послуг в умовах воєнного стану, передбачає спрощення доступу до допомоги, але не встановлює чітких алгоритмів міжвідомчої взаємодії. Відсутні положення про відповідальних координаторів, механізми інтеграції медичних, освітніх та соціальних служб, а також про цифрову інфраструктуру для обміну даними [4]. У сфері цивільного захисту частково регламентується міжвідомча взаємодія через Кодекс цивільного захисту України (2012), який передбачає створення єдиної державної системи реагування. Однак соціальні служби не інтегровані в цю систему як повноцінні суб'єкти, що призводить до їх маргіналізації в процесі реагування на надзвичайні ситуації [25]. На рівні місцевого самоврядування нормативна база ще менш структурована. Згідно зі звітом Національної соціальної сервісної служби України (2023), лише 38% громад мають затверджені локальні протоколи міжвідомчої взаємодії, тоді як решта діють на основі ситуативних рішень або взагалі не мають формалізованих механізмів [3]. Це створює ризики дублювання функцій, втрати оперативності та неефективного використання ресурсів.

У науковій літературі також фіксується відсутність нормативної інтеграції між секторами. Л. Нечипорук (2023) зазначає, що в умовах надзвичайних ситуацій соціальні служби часто діють ізольовано, без узгодження з медичними чи освітніми структурами, що унеможливорює реалізацію комплексного підходу до допомоги [26].

Отже, нормативно-правова регламентація міжвідомчої взаємодії в Україні в умовах надзвичайних ситуацій є неповною, розпорошеною між секторами та не забезпечує належної інституційної підтримки. Відсутність єдиного нормативного підходу, чітких алгоритмів, цифрових інструментів і кадрової відповідальності унеможливорює реалізацію ефективної міжсекторальної моделі реагування.

Інтеграція соціальних послуг у кризових умовах розглядається в наукових джерелах як

системна координація дій між державними, громадськими, медичними, освітніми та міжнародними структурами з метою забезпечення безперервної, адресної та ефективної допомоги постраждалим. Така інтеграція передбачає спільне реагування та узгодження нормативних, управлінських, інформаційних та ресурсних компонентів. У межах даної статті соціальна допомога розглядається як основний предмет міжсекторальної взаємодії. Соціальне реагування виступає контекстом, що актуалізує потребу в допомозі.

У міжнародних підходах, зокрема у Керівництві Міжвідомчого постійного комітету з психосоціальної підтримки в умовах надзвичайної ситуації, інтеграція базується на створенні мультидисциплінарних команд, які діють за єдиними протоколами реагування [16]. Посібник ВООЗ з надання допомоги за гуманітарних надзвичайних станів акцентує на необхідності поєднання медичних, соціальних та психологічних інтервенцій у межах єдиного кейс-менеджменту [17]. Резилієнс-підхід, розроблений Н. Гусак та ін., передбачає оцінку потреб, мобілізацію ресурсів та підтримку адаптивності постраждалих як основу інтеграції послуг [18].

У вітчизняному контексті інтеграція соціальних послуг у кризових умовах розглядається як механізм реалізації державної соціальної політики в умовах надзвичайного або воєнного стану. О. Кадикало наголошує на важливості нормативного узгодження між секторами, зокрема в умовах воєнного стану, коли традиційні механізми соціального захисту втрачають ефективність [19]. О. Стащук, С. Гергола, К. Комар-Стаховська підкреслюють, що інтеграція має включати не лише соціальні служби, але й органи місцевого самоврядування, волонтерські ініціативи, міжнародні гуманітарні структури та цифрові платформи для обміну інформацією [20].

Узагальнення наукових підходів дозволяє виокремити такі ключові принципи інтеграції соціальних послуг у кризових умовах: міжвідомча координація та спільне планування; мультидисциплінарні команди з чітким розподілом ролей; кейс-менеджмент як інструмент адресної допомоги; цифрові платформи для обміну даними; нормативне закріплення механізмів взаємодії; адаптивність до локального контексту та ризиків; залучення громадських і міжнародних ресурсів. Ці принципи становлять основу для побудови ефективної моделі міжсекторальної взаємодії у сфері соціального реагування та соціальної допомоги, що є предметом подальшого теоретичного обґрунтування в межах даного дослідження.

Міжсекторальна взаємодія у сфері соціального реагування в умовах надзвичайних ситуацій – це багаторівнева система, яка включає суб'єктів різного інституційного походження, механізми координації та ресурсне забезпечення. Для систематизації представимо типологію суб'єктів, що беруть участь у наданні соціальної допомоги постраждалим (див. таблицю 1).

Для забезпечення узгодженості дій між суб'єктами використовуються різні механізми координа-

ції. У таблиці 2 подано класифікацію механізмів за рівнем формалізації, функціональним призначенням та прикладами реалізації (див. таблицю 2).

Окрему увагу слід приділити ресурсному забезпеченню. У таблиці 3 пропонуємо типологію ресурсів, необхідних для ефективного функціонування системи реагування, з прикладами їх використання в реальних умовах (див. таблицю 3).

Систематизація суб'єктів, механізмів та ресурсів міжсекторальної взаємодії у сфері соці-

Таблиця 1

Типологія суб'єктів міжсекторальної взаємодії у сфері соціального реагування та надання соціальної допомоги

Категорія суб'єкта	Представники та приклади	Функціональні ролі у реагуванні	Особливості участі в надзвичайних ситуаціях
Державні органи	Центри соціальних служб, служби у справах дітей, ТЦСО	Виявлення потреб, ведення кейсів, координація	Працюють за нормативними алгоритмами, обмежені в ресурсах
Медичні заклади	ЦПМСД, лікарні, мобільні медичні бригади	Надання медичної допомоги, скринінг, кризове втручання	Мають автономні протоколи, потребують інтеграції з соціальними службами
Освітні установи	Школи, дитсадки, ІРЦ, заклади профтехосвіти	Виявлення ризиків, супровід дітей, інформування	Часто не включені до кризових штабів, але мають доступ до сімей
Громадські організації	БФ «Право на захист», ГО «Сильні громади», «Карітас»	Гуманітарна допомога, правовий супровід, мобілізація	Гнучкі, мобільні, але потребують координації з владою
Міжнародні партнери	UNICEF, UNDP, NRC, IOM	Методична підтримка, фінансування, логістика	Впроваджують пілотні моделі, забезпечують ресурси
Місцеве самоврядування	ОТГ, виконкоми, кризові штаби, старостинські округи	Стратегічне управління, ресурсне забезпечення	Відповідальні за інтеграцію, часто без чітких інструментів

Таблиця 2

Класифікація механізмів міжвідомчої взаємодії у сфері соціального реагування та надання соціальної допомоги

Тип механізму	Зміст та функції	Приклади реалізації	Рівень формалізації
Інституційні	Створення структур для координації: комісії, штаби, команди	Кризові штаби при ОВА, мультидисциплінарні команди в ОТГ	Високий
Процедурні	Узгоджені алгоритми дій: кейс-менеджмент, маршрутизація	Індивідуальні плани допомоги, маршрут клієнта	Середній
Інформаційні	Цифрові інструменти для обміну даними	«Соціальна громада», реєстри потреб, кейс-системи	Високий
Нормативні	Правові документи, що регламентують взаємодію	Протоколи реагування, меморандуми, локальні положення	Високий
Комунікаційні	Неформальні канали зв'язку, горизонтальні зв'язки	Телеграм-групи між службами, спільні наради	Низький

Таблиця 3

Типологія ресурсного забезпечення міжсекторальної взаємодії у сфері соціального реагування та надання соціальної допомоги

Тип ресурсу	Зміст та призначення	Приклади реалізації	Ризики та обмеження
Кадрові	Підготовлені фахівці, здатні працювати в умовах кризи	Навчання соціальних працівників у межах проекту UNICEF	Високий рівень вигорання, нестача кадрів у громадах
Фінансові	Бюджетні кошти, гранти, гуманітарна допомога	Фінансування мобільних бригад за кошти UNDP	Залежність від донорів, нестабільність фінансування
Інформаційні	Бази даних, цифрові платформи, кейс-системи	Платформа «Соціальна громада» в ОТГ	Низький рівень цифрової грамотності, технічні збої
Інфраструктурні	Транспорт, мобільні офіси, кризові центри	Мобільні офіси, кризові кімнати	Обмежена доступність у сільських громадах
Організаційні	Місцеві протоколи, алгоритми, розпорядження	Протокол реагування ОТГ на випадки насильства в сім'ї	Відсутність у більшості громад, неактуальність документів

ального реагування дозволяє розглядати її не як набір розрізнених дій, а як *інтегровану управлінську модель*, що функціонує в умовах надзвичайних ситуацій. Типологія суб'єктів демонструє, що ефективне реагування можливе лише за умови участі всіх ключових секторів – державного, медичного, освітнього, громадського та міжнародного. Класифікація механізмів показує, що координація має складно організовану структуру – від нормативної регламентації до цифрових платформ і неформальних каналів. Ресурсна база підтверджує, що без кадрової, фінансової та інфраструктурної підтримки навіть найкращі моделі залишаються декларативними.

Таким чином, міжсекторальна взаємодія у сфері соціального реагування та надання соціальної допомоги – це *системна, багатовимірна конструкція*, яка потребує не лише нормативного оформлення, але й інституційної спроможності, технологічної підтримки та політичної волі. Її ефективність залежить від здатності громад адаптувати ці компоненти до локального контексту, забезпечити сталість процесів і подолати бар'єри, які виникають під час практичної реалізації.

Попри складнощі, в Україні за останні роки сформувалися *успішні практики міжсекторальної взаємодії* у сфері надання соціальної допомоги. Вони охоплюють різні типи кризових ситуацій – збройний конфлікт, внутрішнє переміщення, пандемію COVID-19, техногенні аварії та природні катастрофи (див. таблицю 4).

Ці кейси демонструють, що *за наявності політичної волі, зовнішньої підтримки та локального лідерства* міжсекторальна взаємодія може бути ефективною навіть у надскладних умовах. Особливо успішними виявилися моделі, де: створено *мультидисциплінарні команди* з чітким розподілом ролей; застосовано *цифрові платформи* для обміну даними; впроваджено *єдині маршрути допомоги* для постраждалих. Однак такі приклади залишаються радше винятками, ніж правилом. Масштабування успішних моделей ускладнюється низкою бар'єрів, які мають системний характер.

Перш за все, слід відзначити *нормативні обмеження*. Закон України «Про соціальні послуги» (2019) [1] лише декларативно закріплює принцип міжвідомчої взаємодії, не надаючи чітких механізмів її реалізації в умовах надзвичайних ситуацій. Постанова КМУ № 110 (2023) [4], що регламентує надання соціальних послуг під час воєнного стану, також не містить положень про координацію між секторами, що унеможливорює створення єдиної системи реагування.

Кадрові бар'єри є не менш значущими. За даними UNICEF, у 2022 році понад чверть громад не мали жодного соціального працівника, здатного працювати з кризовими випадками. Високий рівень професійного вигорання, відсутність системної підготовки до роботи в умовах надзвичайних ситуацій, а також низька оплата праці призводять до плінності кадрів і втрати інституційної пам'яті [2].

Інформаційні бар'єри пов'язані з відсутністю єдиної цифрової інфраструктури. Хоча платформа «Соціальна громада» позиціонується як інструмент для обміну даними між службами, у 2023 році лише 15% громад мали до неї повноцінний доступ (НСССУ, 2023). Це ускладнює координацію, призводить до дублювання запитів і втрати інформації про потреби постраждалих [3].

Організаційні бар'єри проявляються у відсутності координаторів міжвідомчої взаємодії, кризових штабів, чітких алгоритмів реагування. У багатьох громадах рішення ухвалюються ситуативно, без попереднього узгоджених процедур. За даними КМДА (2024), понад 60% громад не мають формалізованих структур для міжвідомчої координації, що призводить до хаотичності дій у кризових ситуаціях.

Фінансові бар'єри залишаються одним із найстійкіших обмежень. Більшість громад не мають окремих бюджетних програм на підтримку міжвідомчої взаємодії. Залежність від міжнародної допомоги, яка у 2023–2024 роках почала зменшуватись, створює ризики нестабільності та неможливості масштабування успішних моделей.

Окремо слід відзначити *культурно-інституційні бар'єри*. Як зазначає Г. Круглякова (2023),

Таблиця 4

Приклади успішної міжсекторальної взаємодії у сфері соціального реагування та надання соціальної допомоги в Україні (2019–2024) [1, 23, 24, 27, 28]

Тип кризи	Локація / проєкт	Суб'єкти взаємодії	Механізми та результати
Збройний конфлікт	Чернівецька, Хмельницька, Полтавська обл. (2022–2024)	ОТГ, ЦСС, медики, освітяни, UNICEF, NRC	Мультидисциплінарні мобільні команди, кейс-менеджмент, охоплення ВПО
Внутрішнє переміщення	Київ, Львів, Дніпро (2022–2025)	Центри допомоги ВПО, місцева влада, ГО, UNDP	Єдині маршрути допомоги, цифрові реєстри, кризові кімнати
COVID-19	Тернопільська, Сумська обл. (2022–2024)	Медзаклади, соцслужби, школи, волонтери	Спільне реагування на ізоляцію, доставка ліків, підтримка сімей
Техногенні аварії	Харківська обл. (2022), Кривий Ріг (2023)	ДСНС, медики, соцслужби, місцеві ОТГ	Координація евакуації, психологічна допомога, тимчасове розміщення

багато фахівців не мають досвіду роботи в мультидисциплінарних командах, не володіють навичками горизонтальної комунікації, що унеможливує ефективну співпрацю навіть за наявності нормативної бази [29].

Таким чином, міжсекторальна взаємодія у сфері соціального реагування та надання соціальної допомоги в Україні перебуває на етапі становлення. Існують успішні практики, які демонструють потенціал інтегрованих моделей допомоги, однак їх реалізація обмежується низкою бар'єрів. Ці бар'єри не є ізольованими – вони взаємопов'язані та взаємопосилюють одне одного. Подолання цих обмежень потребує системного підходу: оновлення нормативної бази, інституційного зміцнення громад, інвестицій у людський капітал, розвиток цифрової інфраструктури та формування культури міжвідомчої співпраці.

Міжсекторальна взаємодія у сфері соціального реагування та надання соціальної допомоги є важливим елементом соціальної політики та організації соціальної допомоги в надзвичайних станах у багатьох країнах Європи та Північної Америки. Вона передбачає координацію між соціальними службами, медичними установами, освітніми закладами, правоохоронними органами та громадськими організаціями. Ефективність таких моделей забезпечується нормативною визначеністю, цифровою інтеграцією, кадровою спроможністю та автономією місцевих команд. Цей досвід може бути корисним для розбудови української моделі міжсекторальної взаємодії для надання соціальної допомоги постраждалим від надзвичайних ситуацій та природних катастроф.

У Нідерландах функціонує модель «соціальних команд сусідства» (*Social Neighbourhood Teams*), що діють на рівні муніципалітетів. Команди включають фахівців із соціальної роботи, охорони здоров'я, освіти та психології, мають автономію в ухваленні рішень і працюють безпосередньо в громадах. За даними звіту *Eurofound*, така модель дозволяє забезпечити раннє виявлення ризиків, уникнути дублювання функцій і гарантувати безперервність допомоги. Вона орієнтована не лише на реагування, але й на превенцію соціальних проблем [30, с. 14–18].

У Литві після реформи 2020 року створено центри кейс-менеджменту, які координують дії між поліцією, медичними закладами, школами та соціальними службами. Як зазначено у звіті UNFPA, литовська модель передбачає призначення кейс-менеджера на кожен випадок, що забезпечує узгодженість дій і захист прав постраждалих. Взаємодія регламентується міжвідомчими угодами, а ефективність

оцінюється через єдину систему моніторингу [31, с. 22–27].

Фінляндія реалізує модель *Hyvinvointialueet* – регіонів добробуту, де інтеграція соціальних, медичних та освітніх послуг здійснюється на рівні регіональних адміністрацій. За даними *Finnish Institute for Health and Welfare*, така система дозволяє забезпечити безперервність допомоги, оперативне реагування та цифрову інтеграцію даних про отримувачів послуг. Кожен регіон має затверджені протоколи взаємодії, а команди – повноваження для самостійного ухвалення рішень [32, с. 10–15].

У Канаді, згідно з аналітичним звітом *Ontario Centre of Excellence for Child and Youth Mental Health*, модель *wraparound* передбачає комплексну підтримку сімей у кризі через міжвідомчі команди. Взаємодія регламентується муніципальними протоколами, а координація здійснюється через центри інтегрованих послуг. Особливістю канадської моделі є індивідуалізація соціальної допомоги та автономність команд у прийнятті рішень щодо кейсів [33, с. 5–11].

Зарубіжний досвід свідчить, що ефективна міжсекторальна взаємодія можлива лише за умов:

- *Нормативної чіткості* – наявність законодавчих та підзаконних актів, які регламентують механізми координації між секторами. Це включає протоколи взаємодії, стандарти надання послуг, визначення ролей і відповідальності кожного учасника. Наприклад, у Фінляндії регіони добробуту діють на основі затверджених нормативних рамок, що унеможливує правову невизначеність у кризових ситуаціях [34].

- *Інституційної автономії* – здатність міжсекторальних команд ухвалювати рішення без надмірної бюрократичної залежності. Це дозволяє оперативно реагувати на потреби постраждалих, адаптувати дії до локального контексту та уникати затримок. У Нідерландах муніципальні команди мають повноваження самостійно визначати стратегії втручання та соціальної підтримки [30].

- *Цифрової інтеграції* – використання єдиних інформаційних систем для обміну даними між секторами. Це забезпечує безперервність соціальної допомоги, зменшує ризик втрати інформації та дозволяє відстежувати динаміку випадку. У Фінляндії всі служби мають доступ до спільної цифрової платформи, що дозволяє координувати дії в реальному часі [32].

- *Кадрової стабільності* – наявність підготовлених фахівців, здатних працювати в мультидисциплінарному середовищі. Це включає професійну підготовку, супервізію, емоційну підтримку персоналу та сталість кадрового складу. У Канаді *wraparound*-команди формуються з урахуванням компетенцій у сфері кризового реагу-

вання, психосоціальної підтримки та правового захисту [33].

– *Превентивного підходу* – орієнтація не лише на реагування, але й на попередження кризових ситуацій. Це включає раннє виявлення ризиків, роботу з сім'ями до моменту загострення проблеми, просвітницькі кампанії та залучення громади для навчання з поводження у надзвичайних ситуаціях. У Нідерландах соціальні команди працюють із сім'ями на етапі ризику, а не лише після настання кризи [30].

Для України ці моделі можуть слугувати орієнтиром у розробці власної системи інтегрованих соціальних послуг в умовах надзвичайних станів та природних катастроф. Особливо актуальним є досвід Литви та Нідерландів, де взаємодія реалізується на рівні громад, із чітким розподілом ролей, цифровою підтримкою та кейс-менеджментом.

Сучасні виклики, зумовлені війною, внутрішнім переміщенням населення, зростанням випадків домашнього насильства та соціальної вразливості, вимагають від України створення ефективної моделі міжсекторальної взаємодії у сфері соціального реагування та надання соціальної допомоги. Така модель має бути не просто адаптацією зарубіжного досвіду, а системним рішенням, що враховує українські інституційні, нормативні та ресурсні реалії.

Якщо визначити концептуальні засади такої моделі, то українська модель має ґрунтуватися на таких принципах:

– *Правова інтеграція*: взаємодія між секторами повинна бути закріплена в нормативних актах – не лише на рівні державної політики, але й у локальних протоколах громад. Це дозволить уникнути фрагментарності та забезпечити правову визначеність дій усіх учасників.

– *Операційна децентралізація*: рішення щодо реагування на кризові випадки мають ухвалюватися на рівні громади. Це передбачає створення локальних мультидисциплінарних команд, які діють автономно, але в межах затверджених стандартів. Такий підхід дозволяє враховувати контекст, ресурси та специфіку кожної громади.

– *Технологічна сумісність*: усі служби, залучені до реагування, повинні мати доступ до єдиної цифрової платформи, яка забезпечує обмін інформацією, фіксацію дій, моніторинг та оцінку ефективності. Це підвищує швидкість реагування та знижує ризик втрати даних в умовах надзвичайних ситуацій.

– *Професійна стійкість*: модель передбачає системну підготовку фахівців до роботи в умовах стресу, кризових ситуацій та мультидисциплінарного середовища. Важливо забезпечити меха-

нізми супервізії, психологічної підтримки та професійного розвитку.

– *Громадоцентричність*: реагування має бути не лише інституційним, але й соціально вкоріненим. Це означає залучення громадських організацій, волонтерських ініціатив, релігійних громад, а також розвиток механізмів раннього надання соціальної допомоги через освітні та медичні заклади.

Структурно модель передбачає створення таких елементів:

– *Центр міжсекторальної координації громади* – орган, що узгоджує дії між секторами, затверджує протоколи, проводить оцінку ефективності втручань та оцінку потреб постраждалих.

– *Мультидисциплінарна команда реагування* – соціальний працівник, медик, освітянин, представник поліції, юрист, психолог, кейс-менеджер.

– *Цифрова платформа* – інтегрована система, що дозволяє фіксувати запити, дії, результати, з можливістю аналітики та звітності щодо надання соціальної допомоги.

– *Механізми навчання та супервізії* – регулярні тренінги, обмін досвідом, підтримка фахівців.

– *Громадські модулі реагування* – партнерство з НУО, волонтерами, ініціативами, які можуть оперативно включатися в роботу.

Очікувані ефекти: формування сталої системи реагування на кризові випадки; зменшення навантаження на окремі служби; підвищення ефективності соціальної допомоги постраждалим; зростання довіри до соціальних інституцій; поширення культури партнерства між секторами.

Запропонована модель міжсекторальної взаємодії у сфері соціального реагування та надання соціальної допомоги в Україні є *інституціоналізованою, децентралізованою та технологічно інтегрованою*. Вона поєднує нормативне закріплення, локальну автономію, цифрову інфраструктуру, кадрову стійкість і соціальну вкоріненість. За типологією управлінських моделей, це – *громадоцентрована адаптивна модель з елементами мережевого управління*, що передбачає горизонтальні зв'язки між секторами та гнучке реагування на локальні ризики.

Прогноз реалізації моделі залежить від кількох факторів. З огляду на актуальні виклики – воєнний стан, масштабне переміщення населення, зростання соціальної вразливості – потреба в такій моделі є *не лише актуальною, але й критично необхідною*. Її впровадження можливе поетапно: спочатку – у громадах, які вже мають досвід міжсекторальної співпраці, далі –

через розробку типових протоколів, цифрових платформ і навчальних модулів для фахівців.

Ефективність моделі залежить від таких умов: нормативна підтримка: ухвалення змін до законодавства, які закріплюють механізми міжсекторальної координації на місцевому рівні; *фінансова сталість:* забезпечення бюджетної підтримки для функціонування центрів координації, цифрових платформ і навчальних програм; *кадрова готовність:* наявність підготовлених фахівців, здатних працювати в мультидисциплінарному середовищі; *технологічна інфраструктура:* впровадження єдиної цифрової системи для обміну інформацією між секторами; *громадська участь:* активне залучення громадських організацій, волонтерів, релігійних громад до процесу реагування; *моніторинг і оцінка:* створення механізмів оцінки ефективності втручань, зворотного зв'язку та корекції дій.

Таким чином, модель не є універсальною формулою, а представляє собою *адаптивну рамку*, яка може бути реалізована в різних громадах з урахуванням їхніх ресурсів, ризиків і соціального капіталу. Її впровадження здатне суттєво підвищити ефективність соціального реагування в Україні та закласти основу для стійкої системи підтримки постраждалих у надзвичайних ситуаціях.

Висновки. Міжсекторальна взаємодія у сфері соціальної допомоги постраждалим в умовах надзвичайних ситуацій і природних катастроф є вкрай важливою для забезпечення своєчасної, комплексної та адресної соціальної підтримки. Вона дозволяє об'єднати зусилля державних органів, громадських організацій, медичних, освітніх та правоохоронних структур для реагування на складні життєві обставини, спричинені кризою. Аналіз наукових джерел і нормативної бази показав, що в Україні відсутня цілісна модель міжсекторальної взаємодії саме у сфері соціальної допомоги. Існуючі механізми є фрагментарними, неузгодженими та недостатньо адаптованими до умов надзвичайного або воєнного стану. Це ускладнює доступ постраждалих до необхідних послуг, знижує ефективність реагування та посилює соціальну вразливість.

Запропонована теоретична модель передбачає створення локальних центрів координації, мультидисциплінарних команд, цифрових платформ для фіксації запитів і дій, а також механізмів навчання та супроводу фахівців. Її основою є принципи правової інтеграції, операційної децентралізації, технологічної сумісності, професійної стійкості та громадоцентричності – саме в контексті надання соціальної допомоги.

Реалізація моделі можлива за умови нормативного закріплення міжсекторальної координа-

ції, фінансової підтримки, кадрової готовності та активної участі громад. Її впровадження дозволить перейти від розрізнених ініціатив до сталої системи соціальної допомоги, здатної ефективно функціонувати в умовах надзвичайних ситуацій та природних катастроф, а також забезпечувати гідний рівень підтримки постраждалим.

Література

1. Закон України «Про соціальні послуги» № 2671-VIII від 17 січня 2019 р. Відомості Верховної Ради України. 2019. № 11. С. 3–10.
2. Кабінет Міністрів України. Національна стратегія реформування системи інституційного догляду та виховання дітей на 2017–2026 роки. Офіційний вісник України. 2017. № 13. С. 6–15.
3. Національна соціальна сервісна служба України. Звіт про стан надання соціальних послуг у громадах України у 2023 році. Київ : НСССУ, 2023. С. 12–14.
4. Постанова Кабінету Міністрів України № 110 від 24 лютого 2023 р. «Про затвердження Порядку надання соціальних послуг в умовах воєнного стану». Урядовий кур'єр. 2023. № 38. С. 2–5.
5. Спіріна Т., Лунь К. Надання інтегрованих соціальних послуг в Україні: міждисциплінарний підхід. Інноваційна педагогіка. 2021. № 40. С. 215–218.
6. Гречко Т.К., Лісовський С.А., Романюк С.А., Руденко Л.Г. Публічне управління в забезпеченні сталого (збалансованого) розвитку : навч. посіб. Херсон : Грін Д.С., 2015. 264 с.
7. Мельник Л.А. Взаємодія держави та інститутів громадянського суспільства: основні поняття, проблеми та стратегічні напрями. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2019. № 2. С. 18–23.
8. Мануїлова К.В., Піроженко Н.В., Чістякова І.М. Європейські стратегії міжсекторної взаємодії через проектний підхід у публічному управлінні. Економічний простір. 2025. № 197. С. 187–192.
9. Червак-Смерічко О.Ю. Міжсекторне партнерство: контент-аналіз стратегій розвитку територіальних громад та стратегій розвитку регіонів України. Ефективна економіка. 2023. № 5. С. 55–60.
10. Дмитренко Р. Державно-приватне партнерство як форма реалізації державної політики розвитку аграрного бізнесу. Наукові праці МАУП. Юридичні науки. 2024. № 3(71). С. 18–22.
11. Назарчук О.М. Роль політичних еліт у забезпеченні стабільності міжсекторальної взаємодії в Україні. Український політико-правовий дискурс. 2024. № 6. С. 41–46.
12. Сидоренко Н.С. Особливості громадського контролю у сфері публічної служби в умовах її реформування в Україні. Ефективність державного управління. 2016. № 49. С. 234–240.
13. Новікова О.Ф., Сидорчук О.Г., Панькова О.В. Стан та перспективи соціальної безпеки в Україні: експертні оцінки : монографія. Київ ; Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2018. 184 с.
14. Про внесення змін до деяких законів України щодо надання соціальних послуг у разі введення

надзвичайного або воєнного стану : Закон України від 14 квітня 2022 р. № 2193-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2193-20#Text>

15. Державний стандарт соціальної послуги кризового та екстреного втручання : наказ Міністерства соціальної політики України від 1 липня 2016 р. № 716. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0990-16#n13>

16. Керівництво МПК з психічного здоров'я та психосоціальної підтримки в умовах надзвичайної ситуації / Міжвідомчий постійний комітет. Київ : Пульсари, 2017. 216 с.

17. Посібник з надання допомоги за гуманітарних надзвичайних станів / ВООЗ. Женева : ВООЗ, 2016. 61 с.

18. Гусак Н., Чернобровкіна В., Чернобровкін В., Максименко А., Богданов С., Бойко О. Психосоціальна підтримка в умовах надзвичайних ситуацій: підхід резилієнс : посібник з проведення тренінгу / за заг. ред. Н. Гусак. Київ : НаУКМА, 2017. 174 с.

19. Кадикало О.І. Актуальні питання соціального захисту населення України в умовах воєнного стану. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Публічне управління та адміністрування. 2022. № 2. С. 10–14.

20. Стащук О.В., Гергола С.В., Комар-Стаховська К.П. Стан соціального захисту та соціального забезпечення населення України в умовах війни. Економіко-правовий розвиток сучасної України : матеріали XI Всеукр. наук. конф. студентів, аспірантів та молодих вчених (Одеса, 25 листопада 2022 р.). Одеса, 2022. С. 6–8.

21. Головка В.В. Особливості державної політики соціального захисту населення в умовах воєнного стану в Україні. URL: <http://repositsc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/16874/1/Golovko.pdf>

22. Грень Т.Я. Особливості реалізації політики соціального захисту територій в умовах війни. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Публічне управління та адміністрування. 2022. № 6. С. 80–84.

23. Лебединська О.С., Іванісов О.В., Лугова В.М. Специфіка надання інтегрованих соціальних послуг в сучасних умовах. Український журнал актуальних економічних досліджень. 2025. № 2. С. 56–63.

24. UNICEF. Сучасні підходи до впровадження інтегрованих соціальних послуг на рівні громад в Україні : аналітичний звіт. Київ : Представництво ЮНІСЕФ в Україні, 2022. 36 с.

25. Кодекс цивільного захисту України : Закон України № 5403-VI від 2 жовтня 2012 р. Відомості Верховної Ради України. 2013. № 34. Ст. 458.

26. Нечипорук Л.І. Надання соціальних послуг в умовах надзвичайних ситуацій. Модернізація освіти та соціальної роботи в контексті глобальних викликів : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (Рівне, 23–24 березня 2023 р.). Рівне : РДГУ, 2023. С. 76–79.

27. UNDP Ukraine. Integrated Services for IDPs: Case Studies from Kyiv and Lviv. 2023. URL: <https://www.undp.org/ukraine/publications/integrated-services-idps-case-studies>

28. Нечипорук Л.І. Соціальні послуги в умовах пандемії: виклики та рішення. Соціальна робота і сучасність. 2021. № 3. С. 45–49.

29. Круглякова Г. Міжвідомча взаємодія у сфері захисту дітей : аналітична записка. Київ : HSA, 2023. 12 с.

30. Eurofound. Integrated social services in Europe : report. Luxembourg : Publications Office of the European Union, 2022. 48 p. С. 14–18.

31. United Nations Population Fund. Improving multisectoral response to gender-based violence in Eastern Europe and Central Asia : regional report. New York : UNFPA, 2021. 56 p. С. 22–27.

32. Finnish Institute for Health and Welfare. Social welfare and health care reform in Finland : policy brief. Helsinki : THL, 2023. 32 p. С. 10–15.

33. Ontario Centre of Excellence for Child and Youth Mental Health. Wraparound process: Integrating services for children and families. Ottawa : CHEO, 2020. 24 p. С. 5–11.

Анотація

Мальцева О. В., Матюк В. О. Міжсекторальна взаємодія у наданні соціальної допомоги постраждалим в умовах надзвичайних ситуацій і природних катастроф: актуальний український досвід. – Стаття.

Метою даного дослідження є теоретичне обґрунтування сутності, структурних компонентів та умов ефективної міжсекторальної взаємодії у сфері надання соціальної допомоги постраждалим в умовах надзвичайних ситуацій і природних катастроф в Україні, а також окреслення напрямів її інституціоналізації в межах державної соціальної політики. У статті здійснено концептуальний аналіз поняття «міжсекторальна взаємодія» у контексті соціального захисту в умовах надзвичайних ситуацій; визначено нормативно-правові засади міжсекторальної координації в Україні та виявлено їхні прогалини; узагальнено наукові підходи до інтеграції соціальних послуг у кризових умовах; виявлено структурні компоненти ефективної міжсекторальної взаємодії (суб'єкти, механізми, ресурси, інформаційні платформи); окреслено бар'єри та обмеження, що перешкоджають координації між секторами; узагальнено зарубіжний досвід та сформульовано теоретичні засади інституціоналізації міжсекторальної взаємодії у сфері соціального реагування та надання соціальної допомоги постраждалим в умовах надзвичайних станів та природних катастроф. Запропонована теоретична модель включає структурні компоненти — центри координації, мультидисциплінарні команди, цифрові платформи, механізми навчання та громадські модулі реагування. Її реалізація можлива за умови нормативного закріплення, фінансової підтримки, кадрової готовності та активної участі громадських організацій. Модель орієнтована не лише на кризове втручання, але й на формування сталої системи соціального захисту та системної соціальної допомоги. Очікувані ефекти впровадження моделі включають зменшення навантаження на окремі служби, підвищення ефективності допомоги, зростання довіри до соціальних інституцій та поширення культури партнерства між секторами. Це дозволяє перейти від фрагментарних ініціатив до системного реагування, що відповідає сучасним викликам українського суспільства.

Ключові слова: соціальний захист, соціальна допомога, соціальне реагування в умовах надзвичайних станів та природних катастроф, міжсекторальна взаємодія, інституціолізована модель міжсекторальної взаємодії в наданні соціальної допомоги постраждалим.

Summary

Maltseva O. V., Matuk V. O. Intersectoral cooperation in providing social assistance to victims in emergencies and natural disasters: current Ukrainian experience. – Article.

The purpose of this study is to provide a theoretical rationale for the essence, structural components, and conditions for effective intersectoral cooperation in the field of social assistance to victims in emergencies and natural disasters in Ukraine, as well as to outline directions for its institutionalization within the framework of state social policy. The article presents a conceptual analysis of the term “intersectoral cooperation” in the context of social protection during emergencies; identifies the regulatory and legal foundations of intersectoral coordination in Ukraine and reveals existing gaps; summarizes scientific approaches to the integration of social services under crisis conditions; identifies the structural components of effective intersectoral cooperation (actors, mechanisms, resources, information platforms); outlines barriers and limitations that hinder coordination between sectors; generalizes international experience and formulates theoretical foundations for the institutionalization of intersectoral cooperation in the field of social response and provision of social assistance to victims in emergencies and natural disasters. The proposed

theoretical model includes structural components such as coordination centers, multidisciplinary teams, digital platforms, training mechanisms, and community response modules. Its implementation is possible under conditions of regulatory consolidation, financial support, personnel readiness, and active participation of civil society organizations. The model is aimed not only at crisis intervention but also at building a sustainable system of social protection and systemic social assistance. The expected effects of implementing the model include reducing the burden on individual services, increasing the efficiency of assistance, enhancing public trust in social institutions, and promoting a culture of partnership between sectors. This enables a transition from fragmented initiatives to systemic response that meets the contemporary challenges of Ukrainian society.

Key words: social protection, social assistance, social response in emergencies and natural disasters, intersectoral cooperation, institutionalized model of intersectoral cooperation in providing social assistance to victims.

Дата надходження статті: 03.11.2025

Дата прийняття статті: 19.11.2025

Опубліковано: 30.12.2025